

nominał	20 zł
metal	925/1000 Ag
stempel	lustrzany
wymiary	kwadrat o boku 40,00 mm
masa	28,28 g
wielkość emisji (nakład)	83 000 szt.

Awers: Z prawej strony postać Jana Pawła II wspartego na pastorałce, w tle stylizowane gałęzie. U góry wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej, poniżej oznaczenie roku emisji: 2003. U dołu napis: RZECZPOSPOLITA / POLSKA / 20 ZŁ. Pod lewą łapą orła znak mennicy: $\frac{m}{w}$.

Rewers: Portret Jana Pawła II. Wzdłuż boków monety po prawej stronie napisy: JAN PAWEŁ II, 25-LECIE PONTYFIKATU.

nominał	2 zł
metal	stop CuAl5Zn5Sn1
stempel	zwykły
średnica	27,00 mm
masa	8,15 g
wielkość emisji (nakład)	2 000 000 szt.

Awers: Na tle stylizowanego krzyża: z prawej strony u dołu wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej; poniżej, w środkowej części napis: 2 ZŁ; nad orłem napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA i oznaczenie roku emisji: 2003. Pod lewą łapą orła znak mennicy: $\frac{m}{w}$.

Rewers: Na tle stylizowanego krzyża: wizerunek Jana Pawła II wspartego na pastorałce; u góry z prawej strony napis: 25-LECIE / PONTYFIKATU; u dołu napis: JAN PAWEŁ II.

Na boku 8-krotnie powtórzony napis: NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.

Projektant monet: *Ewa Tyc-Karpińska*

Monety zostały wyprodukowane w Mennicy Państwowej SA w Warszawie.

Skład i druk: Drukarnia NBP

Projekt: DECORUM

Monety kolekcjonerskie

W dniu 24 września 2003 r. Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu monety kolekcjonerskie, przedstawiające postać Jana Pawła II, o nominałach:

- 200 zł – wykonana stemplem lustrzanym w złocie,
- 20 zł – wykonana stemplem lustrzanym w srebrze,
- 2 zł – wykonana stemplem zwykłym w stopie CuAl5Zn5Sn1, tzw. Nordic Gold.

Ze szczegółowych obliczeń bilansujących długą, bo liczącą prawie dwa tysiące lat, historię papieżstwa wynika, że pontyfikat Jana Pawła II jest od niedawna czwartym pod względem czasu trwania. Według tradycji starochrześcijańskiej, św. Piotr, który otrzymał władzę pasterską w Kościele od samego Jezusa, sprawował ją przez około 33 lata. Na drugim miejscu znajduje się krótszy, trwający

31 lat i 7 miesięcy, pontyfikat Piusa IX (1846-1878), na trzecim zaś trwający 25 lat i 7 miesięcy pontyfikat Leona XIII (1878-1903). Obchodząc Srebrny Jubileusz, Jan Paweł II sprawuje władzę pasterską w Kościele dłużej niż następny w tym zestawieniu, a piąty z kolei, papież Pius VI (1775-1799), którego pontyfikat trwał 24 i pół roku. Jest tak mimo krwawego zamachu na Ojca Świętego, który 13 maja 1981 r. miał położyć kres jego życiu.

Wybór Polaka na papieża, dokonany 16 października 1978 r. na konklawie w Kaplicy Sykstyńskiej w Rzymie, stanowi zwieńczenie tysiąca lat chrześcijaństwa w Polsce. Naród włączony w 966 r. przez chrzest do rodziny narodów Europy przeszedł długą i niezwykle burzliwą drogę. W drugiej połowie XX w., po okropnościach i zniszczeniach II wojny światowej, ogromną rolę odegrał

Jan Paweł II
– 25-lecie Pontyfikatu –

kardynał Stefan Wyszyński, znany jako Prymas Tysiąclecia. W tydzień po pamiętnym konklawe, podczas specjalnej audiencji dla Polaków, nowo wybrany Papież oddał mu hołd, mówiąc: „Czcigodny i Umiłowany Księżu Prymasie! Pozwól, że powiem po prostu, co myślę. Nie byłoby na Stolicy Piotrowej tego Papieża – Polaka, który dziś pełen bojaźni Bożej, ale i pełen ufności rozpoczyna nowy pontyfikat, gdyby nie było Twojej wiary, niecofającej się przed więzieniem i cierpieniem, Twojej heroicznej nadziei, Twego zawierzenia bez reszty Matce Kościoła w Ojczyźnie naszej, które związane są z Twoim biskupim i prymasowskim posługiwaniem”. To wzruszające wyznanie najlepiej i najgłębiej wyraża rodowód i treść określenia „Papież – Polak”.

Na ćwierćwiekową działalność Jana Pawła II składają się różnorodne dokonania o prawdziwie historycznym przebiegu i znaczeniu. Najbardziej wyróżniają się podróże papieskie, zarówno międzynarodowe, jak i po Italii. Jan Paweł II odbył ponad 100 podróży apostolskich po całym świecie, odwiedzając więcej niż 130 państw, wiele kilkakrotnie, przebywał w ponad 620 miejscowościach, w wielu po kilka razy. Obliczono, że podczas pielgrzymek zagranicznych spędził poza Watykanem około 570 dni, przemierzając ponad 1,1 miliona kilometrów, co stanowi prawie trzykrotną odległość Ziemi od Księżyca. Odbył też ponad 140 podróży po różnych regionach i diecezjach Italii, spędzając poza Watykanem i letnią rezydencją w Castel Gandolfo około 390 dni. „Być w Rzymie i Papieża nie widzieć?” – za pontyfikatu Papieża z Polski zdarzało się to dość często. Ale dzięki temu spotkały go miliony ludzi, którzy nigdy w Rzymie nie byli ani nie będą.

Szczególne znaczenie mają pielgrzymki Jana Pawła II do Ojczyzny. Pierwsza odbyła się w czerwcu 1979 r., kilka miesięcy po wyborze na papieża, ostatnia zaś w sierpniu 2002 roku. Za każdym razem żegnało Ojca Świętego gromkie wołanie rodaków: „Zostań z nami!”, on zaś żywił zapewne to samo uczucie, które opuszczając ostatnio Ojczyznę wyraził głośno: „Żal odjeżdżać!” Każda pielgrzymka stanowiła wydarzenie ogromnej wagi historycznej, religijnej, społecznej i politycznej. W początkach pontyfikatu było to podnoszenie ducha narodowego, potem jego umacnianie i wskazywanie właściwej drogi w pogłębianiu własnej tożsamości. W ostatnim okresie wielką zasługą Ojca Świętego jest natomiast skuteczne wsparcie wysiłków, dzięki którym Polska znajduje się we Wspólnocie Europejskiej. Każda pielgrzymka obrosła we wdzięczną pamięć i legendę, przyniosła błogosławione owoce przemiany ludzkich serc i sumień, dostarczyła bezcennych inspiracji i sił, ukazywała życie osobiste i społeczne jako wielki dar i wyzwanie, które należy odważnie podjąć i wypełnić. Wielką nowością obecnego pontyfikatu są obchodzone corocznie Światowe Dni Młodzieży, gromadzące miliony dziewcząt i chłopców, którym Jan Paweł II przypomina: „Wy jesteście przyszłością świata! Wy jesteście przyszłością Kościoła!”

W nuncie bogatej działalności Jana Pawła II wyróżniają się dokonania o charakterze religijnym. Należy do nich bezprecedensowa liczba beatyfikacji i kanonizacji, dokonanych w Rzymie i poza Rzymem, podczas których Ojciec Święty ogłosił świętymi i błogosławionymi prawie 2.000 osób, czyli więcej niż

wszyscy jego poprzednicy razem wzięci. Do tego dochodzą tysiące spotkań z dostojnikami kościelnymi, państwowymi i społecznymi, a także audiencje i spotkania z milionami zwyczajnych ludzi, nie tylko chrześcijanami, lecz i wyznawcami innych religii. Bardzo dobrze zostały przyjęte w świecie liczne inicjatywy i wypowiedzi adresowane do wszystkich ludzi dobrej woli, w czym Jan Paweł II poszedł śladami Jana XXIII (1958-1963), „Papieża Dobroci”. Ich przejawem stały się pamiętne spotkania modlitewne w 1987 i 2002 r. w Asyżu. Wyjątkowe znaczenie mają niezwykle żywe i głębokie kontakty Jana Pawła II z Żydami i judaizmem. Ich symbolem jest wizyta 13 kwietnia 1986 r. w synagodze rzymskiej oraz w marcu 2000 r. w Ziemi Świętej. W Rzymie Papież z Polski powiedział: „Jesteście naszymi umiłowanymi braćmi i – można powiedzieć – w pewien sposób naszymi starszymi braćmi”. A w Jerozolimie, w przemówieniu w Instytucie Pamięci Yad Vashem: „Budujmy nową przyszłość, w której nie będzie już żadnych uczuć antyżydowskich wśród chrześcijan ani uczuć antychrześcijańskich wśród Żydów, lecz raczej nastanie wzajemny szacunek, wymagany od tych, którzy wielbią jedyne Stwórcę i Pana, a w Abrahamie widzą naszego wspólnego ojca w wierze”. Równie doniosłe i ważne jest nauczanie na temat muzułmanów i innych niechrześcijan. Osobny i bogaty rozdział stanowią wysiłki ekumeniczne, zmierzające do pojednania między zwaśnionymi przez wieki wyznaniem chrześcijańskimi, zwłaszcza prawosławiem.

Nauczanie to kolejny ważny nurt działalności Jana Pawła II. Współtworzą go liczne encykliki, adhortacje, listy apostolskie, a także przemówienia i homilie wygłaszane w różnych okolicznościach i miejscach. Od pierwszej encykliki, zatytułowanej *Redemptor hominis (Odkupiciel człowieka)*, dominuje wspólny wątek, ten mianowicie, że drogą Kościoła jest człowiek, każdy człowiek. Wrażliwy humanizm, silnie zakorzeniony w wierze w Boga oraz w intensywnym przeżywaniu jego obecności w człowieku i świecie, stanowi trwałe znamię pontyfikatu przełomu XX i XXI wieku. Donośny wątek nauczania Ojca Świętego to wezwanie do „nowej ewangelizacji”, rozwijane zwłaszcza w kontekście przygotowań i przeżywania Wielkiego Jubileuszu Roku 2000. Całość nauczania papieskiego jest osadzona w nauczaniu II Soboru Watykańskiego (1962-1965), przez co zostało podjęte i jest rozwijane wielkie dzieło odnowy Kościoła, wychodzące naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom współczesnego świata.

Główne wątki, do których Ojciec Święty przywiązuje największe znaczenie, to wgląd na Miłosierdzie Boże i kult Najświętszej Marii Panny.

Widoczny wymiar pontyfikatu Jana Pawła II stanowi cierpienie. Nazajutrz po konklawe, 17 października 1978 r., odstępując od wcześniejszych zwyczajów, Ojciec Święty udał się do rzymskiej kliniki Gemelli, by odwiedzić ciężko chorego przyjaciela kardynała Andrzeja Marię Deskura. Dwa i pół roku później ciężko ranny papież był pacjentem tej kliniki, cały świat obiegła zaś fotografia pokazująca go na szpitalnym łóżku. Odtąd pontyfikat Jana Pawła II jest w szczególny sposób naznaczony cierpieniem. W klinice Gemelli przebywał siedem

razy i przeszedł pięć poważnych operacji. Właśnie znamię cierpienia chyba najwyraźniej odróżnia obecnego pontyfikat od wszystkich, które go poprzedziły. Jan Paweł II cierpi i choruje na oczach świata, ukazując cierpienie jako integralny składnik człowieczego losu.

Nie sposób wyliczyć wszystkiego, co składa się na ćwierć wieku życia i aktywności Ojca Świętego. Trzeba długiego czasu i ogromnego wysiłku, by to, kim jest i czego dokonał, objąć, przedstawić i właściwie ocenić skutki. Jedno jest pewne: Srebrny Jubileusz Jana Pawła II to wielkie święto Kościoła i wszystkich ludzi dobrej woli, również wielkie święto Polski i Polaków.

Ad Multos Annos, Ojciec Święty!

Ks. prof. Waldemar Chrostowski
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego

Wszystkie monety kolekcjonerskie są prawnym środkiem płatniczym w Polsce.

nominał	200 zł
metal	900/1000Au
stempel	lustrzany
średnica	27,00 mm
masa	15,50 g
wielkość emisji (nakład)	4 900 szt.

Awers: Postać Jana Pawła II wspartego na pastorał, w tle stylizowane gałęzie. U góry wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Z lewej strony półkolem napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA oraz oznaczenie roku emisji: 2003, z prawej strony u dołu napis: 200 ZŁ. Pod lewą łapą orła znak mennicy: $\frac{m}{w}$.

Rewers: Wizerunek Jana Pawła II siedzącego w fotelu. U góry napis: JAN / PAWEŁ II. U dołu półkolem napis: 25-LECIE PONTYFIKATU.